

Obecné NOVINY

Občasník obce Ďanová

26. vydanie

Ročník X.

Číslo 1/2025

Vychádza podľa potreby

Apríl 2025

Zomrel najznámejší slovenský športový fanúšik Roman „Bača“ Podhradský

Smutná správa zasiahla fanúšikovskú obec. Bačovi posielajú kamaráti do neba srdcervúce odkazy.

Obklopení divočinou

Po medveďoch máme za humnami aj vlkov. V minulej sezóne sa to tu medveďmi len tak hemžilo. Aby toho nebolo málo, pravidelne v okolí dediny striehnu aj vlci. Prvý výskyt medveďa hnedého bol v okolí rybníka v tomto roku potvrdený už 1. februára, čo je viac ako o jeden mesiac skôr. Rovnako tak bol zaznamenaný aj pohyb vlčej svorky, ktorá po zotmení schádza z Hrádku a na lúkach a záhumienkoch pri Achimských číha na raticovú zver. Nebolo to však prvý raz, dialo sa to už aj v minulom roku. Pri potulkách v prírode osamote alebo so psom treba byť opatrný a mať sa na pozore, najmä po zotmení.

V predchádzajúcej sezóne, hlavne počas jesene, sa medvede zdržovali v hrboch a pri folkušovskom potoku. Počas jesenných nocí sa krmili pod jablňami vedľa cesty. Pekár, ktorý v noci rozváža chlieb, videl medveďa aj uprostred dediny pri zvonici. Objavil sa aj vo dvore u M. Ivašku.

Vlastný zážitok s medveďmi mal v lete aj Bystrík Šimo a Boris Vostrovský. Keď chlapci sledovali z cesty ako družstevníci mlátia kukuricu, vylákaný medveď bežal rovno k nim. Prekvapení chlapci vzali nohy na plecia a ešte dlho im srdce búšilo v krku z tohto zážitku. Pohyb medveďa v intraviláne je potrebné hlásiť starostovi obce alebo priamo Z. Badovej zo zásahového tímu Západ.

22 krajín za 182 dní alebo za nezabudnuteľnými zážitkami do sveta

Na motocykli sa do sveta vybral Peter Maťko ml. so svojou priateľkou Bronkou. Z našej dedinky sa na cestu vybrali 6. júna 2024. Za 182 dní navštívili 22 krajín a prešli 45 500 kilometrov. Domov si priniesli množstvo zážitkov, na ktoré sa nedá zabudnúť. Keď sa ich ľudia pýtali, kde bolo najkrajšie, odpovedali: „Všade“. Každá krajina bola jedinečná a niečím výnimočná. Čo ich najviac prekvapilo? Bola to ochota domácich obyvateľov pomôcť a mimoriadne jednoduchý život, ktorý sa u nás už tak trochu vytráca.

Modrá farba - prejdená trasa

Peter: Každá krajina bola jedinečná a niečím výnimočná...

Naším najvýchodnejším bodom cesty bolo jazero Bajkal v Rusku, ku ktorému sme sa dostali cez náročnú Ruskú Sibír. Spoločnosť po tejto trase nám robila známa železnica Transsibírska magistrála. Od Bajkalského jazera sme stočili kolesá na juh do Mongolska, presnejšie do odľahlej oblasti púšte Gobi. Práve tu sme sa stretli s domorodými obyvateľmi, ktorí žijú v jednoduchosti a v spojení s prírodou. Z Mongolska sme sa presunuli cez Kazachstan a Kyrgyzstan do Tadžikistanu k pohoriu Pamír, kde nás čakal najvyšší bod našej cesty vo výške 4655 m.n.m. Dal zabrat nielen nám, ale aj motorke. Táto časť cesty bola najnáročnejšia, pretože cez Pamír veľa ciest nevedie a všetky sú v dezolátnom stave alebo vôbec nie sú. Ďalej sme pokračovali do Uzbekistanu a jeho krásnych, historických miest ako Samarkand, Buchara a Chiva, ktoré boli súčasťou Hodvábnej cesty. Tranzitovali sme Kazachstan a presunuli sa cez Kaspické more do Azerbajdžanu. Tri mesiace cestovania boli za nami a ani sme nevedeli, ako to rýchlo ušlo.

Architektúra
Íránskych
budov

Mongolské deti
ochutnávajú
kobylie mlieko

Íránska púšť

Prekročili sme hranice ďalšieho štátu, a to Iránu, ktorý nám hneď zmenil pohľad na túto krajinu. O Iráne sa toho narozpráva, že sú tam ľudia zlí, že vás okradnú a podobne, ale neverte tomu. Štedrosť a pohostinnosť domácich nemá hraníc. Pozývali nás do svojich domovov, dávali nám jesť a často nám zaplatili aj benzín. V Iráne sme sa stretli aj s vysokými teplotami, ktoré nás sprevádzali celým arabským polostrovom. Teploty sa pohybovali okolo 47 stupňov, ale vďaka vysokej vlhkosti pocitová teplota bola oveľa vyššia.

Z Iránu do Spojených arabských emirátov sme sa nechali previezť loďou, a to priamo do Dubaja, odkiaľ sme už nabrali smer domov, ale stále sme mali ešte zaujímavé krajiny pred sebou ako Saudskú Arábiu, Jordánsko, Irak, Turecko, ostrov Cyprus ... kde sme mali šťastie na dobrých ľudí a krásnu prírodu. Do dedinky Ďanová sme sa vrátili 5. 12. 2024.

Jubilanti v roku 2025

50

Peter Kornhauser Viera Cígerová
Janka Hrčová Ivana Gazdaricová
Augustín Vostrovský Branislav Achimský
Branislav Buocik Ing. Ivan Kapusta
Renáta Gavendová Vlasta Ševrlová
Miroslav Ďanovský (z potoka)

85

Gertrúda Putrová

80

Emília Kubová

75

Anna Kováčiková
Milan Kapusta
Ján Revús
Jozefa Fedorová
Ladislav Nagy

70

Ján Herčút
Pavel Malina
Rozália Šurabová
Ľubica Hamzová
Štefánia Švaňová
Jaroslav Podhradský
Ol'ga Jančígová

65

Dagmar Móricová Jaroslav Chromčík
Zdenka Čikkelová Jozef Kalužník
Viera Tarabová Ján Škuta
Viera Kl'učiarová Marián Švábik
Ivan Podhradský Ing. Miroslav Maslák

60

Svetlana Hanková Jaroslav Taraba
Viera Švábiková Jaroslav Vierik
Anna Žúborová Soňa Horváthová
Ľuboš Baranček Marta Micháľková
Anna Podhradská Milan Podhradský

Roman Podhradský bol ako kniha plná príbehov a pestrých zážitkov

Na druhý svet sa pobral mimoriadne obľúbený fanúšik všetkých slovenských športov a reprezentácií. Roman bol neprehliadnuteľný. Pozornosť upútal na zimnej olympiáde v roku 2018 v Južnej Kórei. Slovenské médiá zareagovali aj na správu o jeho smrti. Na sociálnej sieti začali kondolovať známi, podporovatelia a kamaráti už v piatok. Fanúšikovský "Bača" pravidelne cestoval s našimi športovcami, chodil na všetky podujatia slovenských klubov či reprezentácií. **Cestoval aj na medzinárodné podujatia našich výberov. Nechýbal na hokejových majstrovstvách sveta či futbalových šampionátoch, na ktoré sa reprezentácia prebojovala.** Striedal pritom rôzne outfity, bol veľmi originálny. Vidieť sme ho mohli v tradičnom kroji, brankárskej výstroji, rozhodcovskom či usporiadateľskom úbore. Roman bol veľký šoumen a aj preto ho ľudia mali veľmi radi. Smelo sa prihovril diplomatovi i prezidentovi, získal si priazeň mnohých...

Bača Roman z Ďanovej bol jediný hokejový brankár, ktorý chytal v kroji.

V roku 2001 bol v New Yorku. V budovách Svetového obchodného centra sa nachádzal len dva dni pred islamským teroristickým útokom. Keď 11. septembra doma hovoril, že v Amerike padli dvojčky, nik mu neveril. O chvíľu o tom informovali médiá na celom svete.

Roman úžasne narábala so slovami.

TN Slovenský bača v Kórei

Prežil toho veľa, precestoval svet, mal plno zážitkov. Mohol by z nich napísať knihu plnú príbehov, alebo by mal o čom rozprávať. Rád si robil žarty aj sám zo seba, keď sa prezentoval ako menejžer – „menej žer“. Keď bol naposledy doma v Ďanovej, vystrelil si aj z oviec. Položil im otázku: a) nebudú v Ďanovej fašiangy? alebo b) budú fašiangy? Ovce mu odpovedali: béééé, béééé a on im odvetil, že správne, fašiangy v Ďanovej budú.

Fašiangy, Turíce, Veľká noc príde, kto nemá kožucha, zima mu bude.....

...spieva sa vo fašiangovej piesni.

Tradícia fašiangov je v obci pevne zakorenená, len zimy sú už iné.

Na fotografii z roku 1977 sú vo fašiangovom sprievode pred Majerom odfotení títo občania:

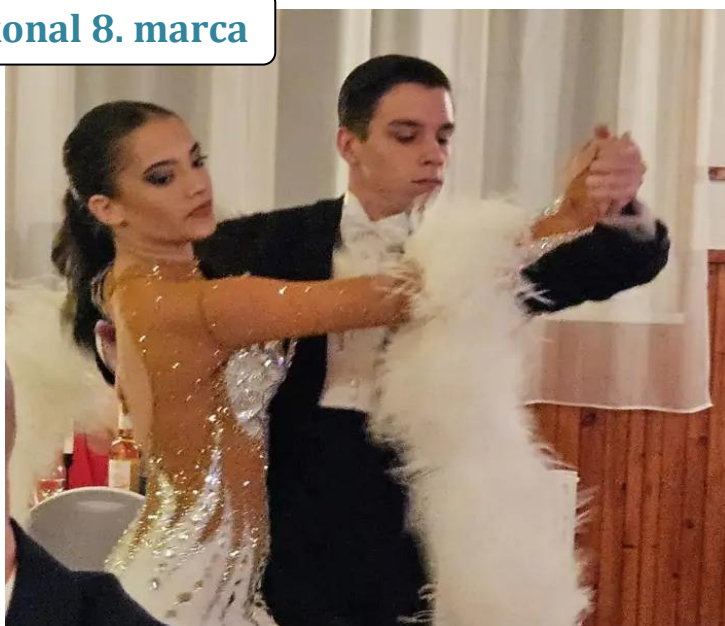
na koni sedí Milo Malina. Koňa tvoria Ivan Švábik a Ján Ďuriš. Nevestou je Vlado Bernát, na kolene kľací Peter Adamiš, vedľa stojí Ivan Podhradský. Postava napravo – nepodarilo sa zistiť, kto to je. Naľavo v pozadí stojí Ivan Šmál. Fašiangový sprievod v tomto roku prešiel obcou 15. februára.

Ďanovú mal veľmi rád, všade ju vyzdvihoval

Roman bol veľký milovník Ďanovej. Kade chodil, všade o nej hovoril. Počuli o nej až v Kórei. Vo svete internetu sa prezentoval ako bača&menežer, nakrúcal videá pre svoju TV Romantics. V našej dedine sa angažoval pri mnohých podujatiach, chlapcom platil ľadové plochy. Počas posledných fašiangov sa ako socha slobody zapojil do fašiangového sprievodu a opäť sa cítil ako doma. Mal svoj humor, ktorému nie všetci rozumeli, no vo svete zaujal a ľudia sa z neho tešili.

14. Obecný ples v Ďanovej sa konal 8. marca

Ples otvoril tanečný pár Stella Kulichová a Dávid Palugyai z tanečného klubu talent Factory Dance Time z Nových Zámkov. Do tanca hrala kapela Duo Cool-ich. Zlatým klincom večera bol spevák Martin Gyimesi, ktorý spieval najlepšie hity Karola Duchoňa. Plesu v symbolike 60. rokov sa v KD zúčastnilo okolo 60 ľudí.

Klimatické zmeny vo vývoji počasia sa výrazne prejavujú aj v Ďanovej

21. január

Rozprávkových zimných pohľadov je z roka na rok čoraz menej. Posledná zima bola veľmi suchá, takmer bez snehu, s trochou ľadu. V rámci zimných radovánok mohli ľudia využiť aspoň novoročnú korčuľovačku – 10 dní.

5. január

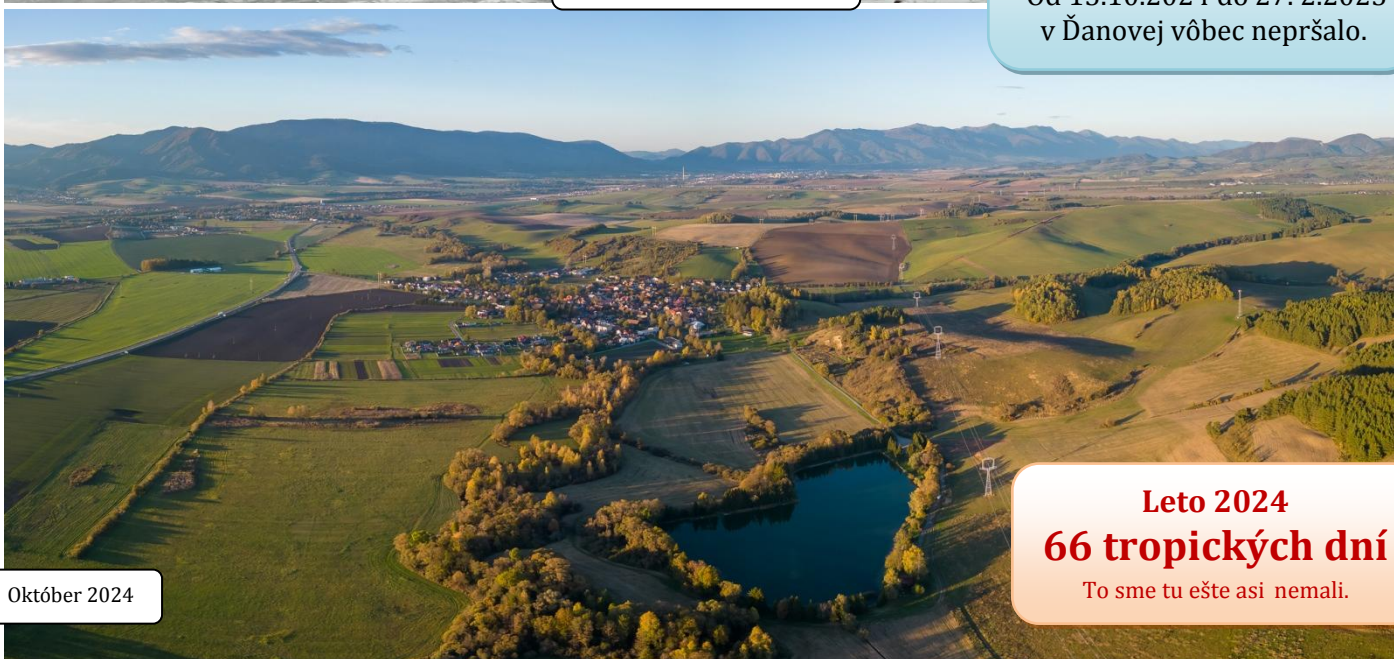

Výška snehu poslednej zimy: 22 cm

Rok predtým: 69 cm

Suchá jeseň a zima
135 dní bez dažďa

Od 15.10.2024 do 27. 2.2025
v Ďanovej vôbec nepršalo.

Október 2024

Leto 2024
66 tropických dní

To sme tu ešte asi nemali.

Rok 2024 bol najteplejší od r. 1850 - globálna teplota dosiahla 15,1°C, priemerná teplota na Slovensku bola 10,8°C. Každý rok teplotami prekonáva ten predchádzajúci. Globálna teplota bola vlani o 1,6°C vyššia ako v predindustriálnom období. Nedostatok snehu a nepravidelné zrážky s výraznými výkyvmi sú už tu...

Z aktivít našich najmenších v MŠ

Bohatý rok 2024 v škôlke pokračoval takto: deti si uctili všetky matky a k ich sviatku pripravili kultúrny program. Rovnako počas jesene pozdravili dôchodcov a jubilantov. Na poľnohospodárskom družstve v Necpaloch malí zooložníci skontrolovali, či je v chove dobytku a živočíšnej výrobe všetko v poriadku. Škôlku navštívilo aj divadlo zo Žiliny. Bohatý ročník deti ukončili vianočnou besiedkou v KD pred Vianocami. Prvé vystúpenie detí po novom roku bolo na výročnej schôdzi klubu dôchodcov vo februári. Vystúpením s tančekom a scénkou z Perinbaby urobili prítomným veľkú radosť.

DHZ

Zo súťaží našich hasičov

Hasičský dorast: počas jesene sa v okolitých obciach konal branný pretek. Dievčatá sa pri ňom umiestnili na 4. mieste, chlapci obsadili 11. miesto.

Muži sa zúčastnili inštruktážno - metodického cvičenia s rôznymi okrkami v teréne, ktoré sa konalo v našej obci. U nás bolo aj taktické cvičenie celého okrsku. Na okresnej súťaži v Sklabini získali 2. miesto. Na súťaži o pohár vo Valči získali 1. miesto a v Šútove 4. miesto.

TJ Družstevník Ďanová Ročník 2024/2025

V tomto roku sa zrealizuje rekonštrukcia a zateplenie budovy TJ. Klub svoje domáce zápasy odohrá v požičaných priestoroch.

3. február

Tatry nerozdeľujú, ale spájajú

Prvý tohtoročný výlet klubu dôchodcov smeroval vo februári opäť na Hrebienok. Zúčastnilo sa ho 15 ľudí.

Témou ľadového domu v tomto ročníku bolo posolstvo Wawelskej baziliky a kostola sv. Vojtecha v Krakove. Poľský pápež Ján Pavol II. bol vyobrazený ako symbol lásky a odvahy. Vo vedľajšom stane boli formou ľadových diel vyobrazení anjeli.

80. výročie SNP sme oslávili doma i v Banskej Bystrici

CHRÁŇME SI MIER,
RODIL SA ŤAŽKO

29. augusta 2024 • Park pod Múzeom SNP

Banská Bystrica

29. augusta 2024 sme si pietnym aktom pri pamätníku pripomenuli 80. výročie SNP. Popoludní sa občania zapojili i do celoštátnych osláv v Banskej Bystrici a na nábreží Hrona sa zúčastnili slávnostnej vojenskej prehliadky. Galaprogram v réžii M. Ťapáka prostredníctvom spevu a folklóru vhodne vyzdvihol potrebu úcty k padlým a lásku k vlasti. Večer vyvrcholil ohňostrojom. Odkaz jedného z posledných žijúcich účastníkov boja v SNP V. Strmeňa bol mottom osláv a je odkazom i v dnešnej dobe, aby sme si chránili mier, rodil sa ťažko.

Učiteľka E. Pakánová sa stretla so žiakmi a zaspomínala na školské časy

Žiaci E. Pakánovej, ktorí opustili brány základnej školy v Príbovcích v roku 1995, sa stretli druhý krát, tentoraz vo Valči. Neposední a nepočúvni potmejúť teraz už s obdivom pozerali na svoju učiteľku, ktorá na nich spomína s dojatím a adresovala im vládne a poučné slová. Pre obidve strany to bolo príjemné stretnutie, pri ktorom venovali spomienku aj obľúbenej triednej z áčky O. Rusnákovej.

Narodili sa:

V roku 2024 sa narodili 3 deti.

Od posledného vydania novín neprišlo na svet žiadne dieťa.

Počet obyvateľov

na konci roku 2024 bol 552,
čo je o 8 menej ako rok predtým.

Opustili nás:

Ľudmila Tarabová, rod. Bajnoková, † 20.9.2024, 84 ročná

Milan Vanko, † 8.10.2024, 48 ročný

Ján Lauček, † 18.11.2024, 80 ročný

Ivan Šmál, † 17.2.2025, 73 ročný

Mária Michalková, rod. Strakošová, † 17.3.2025, 88 ročná

Roman Podhradský, † 28.3.2025, 47 ročný

V roku 2024 sme mali 11 pohrebov.

Odpadové hospodárstvo

V tabuľke sa nachádzajú údaje o množstvách odpadu za rok 2024 (v tonách). Smer šípky s farebným číslom hovorí, o koľko ton odpadu bolo viac alebo menej ako v roku 2023. Zelená farba značí lepší, červená horší výsledok.

Vlani sme vyprodukovali menej odpadu a viac sme vytriedili.

Odpad celkom	Komunál	Podiel triedenia
136,63	83,13	39,16
↓ 14,25	↑ Triedený 53,5	↑ 1,94

Fluorované uhľovodíky	Elektro	Kov	Plast	Sklo	Papier	Odev
0,95	1,64	↓ 3,4	↑ 0,9	↓ 1,53	↓ 0,46	↓ 0,52

Prečo platíme viac, aj keď lepšie triedime?

Ceny za odvoz odpadu stanovujú smernice EÚ a každý rok sú vyššie. Závisia od podielu vytriedeného odpadu. Hoci sa zlepšujeme v triedení, v minulom roku nám pre lepšiu cenu chýbalo necelé 1% v triedenom zbere.

Načo triedime?

Zmysel separovania odpadu je najmä ekologický, veď svojou činnosťou ovplyvňujeme životné prostredie. Z finančného hľadiska ide o tlak štátu, aby sme triedili viac. **Ak by sme vôbec netriedili a nemali by sme ani miesto na bio odpad, cena za odvoz odpadu v našej obci by už dnes bola dvojnásobná.** To, čo hádzame do smetných nádob, priamo platíme. Triedený zber je zadarmo, no nesmú sa v ňom nachádzať iné druhy odpadu. V plastoch je často elektro, k papierom miešame plasty... Lahostajnosť potom niečo stojí...

Obec zvažuje zavedenie váženeho zberu odpadu. Každá domácnosť by platila za to, čo sa jej odváži. Pozorne sledujeme systém, ktorý sa rozbieha v okolí a pre počítačové problémy nového dodávateľa z Handlovej sme zatiaľ zdržanliví.

Vandalizmus v obci...

V poslednom období sa v obci šíri vandalizmus. Deti ničia preliezačky v škôlke, kradnú futbalové dresy, poškodzujú pivnice pri cintoríne, v altánku zničili adventný veniec, naposledy rozbili Renault Clio, poškodzujú ploty, rozhadzujú smeti.

Ľudia sa zamýšľajú, čo zničia nabudúce a dokedy sa to ešte bude robiť?

Všeobecne sa vie o deťoch, ktorých sa to týka. Obec touto anonymnou formou prosí rodičov, aby ich poučili. Pokiaľ budú problémy pretrvávať, budú sa musieť prijať preventívne kroky a rodičia budú vyzvaní k náhrade spôsobenej škody.

Kanalizácia v Ďanovej je opäť na stole

K jej realizácii je potrebných ešte mnoho krokov. Prosíme občanov, aby sa formou jednoduchého prieskumu vyjadrili, či chcú v obci kanalizáciu. Na kanalizáciu bude potrebný úver, preto sa treba zamyslieť aj nad otázkou, či a do akej miery sa môže obec zadĺžiť.

Ak by sme sa do práce pustili dnes, realizácia sa odhaduje na 10 – 15 rokov. Prvým krokom by mala byť príprava projektovej dokumentácie. Na také dlhé obdobie nie je možné odhadnúť cenu, preto o nej zatiaľ nehovoríme. S dvomi anketovými otázkami budete oslovení v apríli.

Obec Ďanová všetkým praje veselú Veľkú noc.

Oznam

Veľkokapacitný kontajner bude pristavený v apríli. Odpad z neho zberová spoločnosť musí triediť a započítava nám ho do separovaného zberu. V pláne je aj jarný zber kovového šrotu, termín bude včas oznámený.

LIDL sklad

Výstavba skladu pre LIDL v KÚ obce Rakovo je pozastavená. Nemecký investor zastavil všetky stavebné investície na niekoľko rokov pre recesiú domácej ekonomiky a neistú prognózu vývoja. Zámer postaviť sklad naďalej trvá.

Vydanie pripravil: Mgr. M. Taraba **Jazyková úprava:** Mgr. E. Pakánová **Tlač:** Fork, s.r.o., Martin **Náklad:** 140 ks
Spolupracovali: Ing. M. Ďanovský, Ing. J. Kapusta, PhD., S. Klúčiarová, P. Mat'ko, Ivan Švábik **Ďalšie zdroje:** Šport24.sk, Facebookové profily - R. Podhradský, Dedinka Ďanová, M. Mazúrová **Vydáva:** Obec Ďanová, Ďanová 22, IČO: 00316644
ISSN 2729-9155 Ev. č. MK SR: **EV 6002/21** **Cena** za 25. vydanie bola 156,89€. **Občasník** nájdete aj na www.danova.sk

